

Kooperatīvs – ilgtermiņa partneris meža īpašniekam

Mežā vietas pietiek – tāds šopavasār Covid pandēmijas ietekmē bija radies sauklis ar aicinājumu doties dabā. Un tas ir tiesa, jo Latvija ir viena no mežainākajām valstīm Eiropā, kur puse mežu pieder privātpašniekiem, kuru skaitliski ir daudz un kuru lielākai daļa nav profesionālu zināšanu, kā apsaimniekot savu zaļo banku. Šeit var nākt palīgā mežsaimniecības kooperatīvs *Mežsaimnieks*, kuru kopš dibināšanas vada valdes priekšsēdētājs **Grigorijs Rozentāls**. Kāpēc meža īpašniekiem jāapvienojas un ko tas dod kooperatīva biedriem, uzzinājam sarunā ar sabiedrības dibinātāju.

TEKSTS: Anda PURVIŅA. Autores foto un no personīgā arhīva

– Kāds bija kooperatīva dibināšanas mērķis?

Grigorijs Rozentāls: – *Mežsaimnieks* veidots kā meža īpašniekiem piederoša organizācija, lai apsaimniekotu viņiem piederošos mežus – sākot no augsnes gatavošanas līdz stādu pirkšanai, stādīšanai, jaunaudžu kopšanai, Eiropas projektu rakstīšanai, zāģēšanai, pievešanai un pārdošanai. Respektīvi, sniedzam mežsaimnieciskos pakalpojumus saviem biedriem. Mācām meža īpašniekiem, ka meža apsaimniekošana ir jāplāno ilgtermiņā. Iestādot mazo eglīti vai bērzu, jādomā, kā to izaudzēt par skaistu un lietderīgu koku un kāds mežs izskatīsies pēc daudziem gadiem. Arī mēs neesam dažu gadu projekts – mūs interesē sadarboties ilgtermiņā.

– Kā radās ideja, ka Latvijā vajadzīga un var izdoties meža kooperatīva ideja?

– 2000. gadu sākumā strādāju uzņēmumā, kura īpašnieki bija Zviedrijas lielākais meža īpašnieku kooperatīvs *Sodra* ar 50 000 biedriem un Somijas mežinieku kooperatīvs *Metsaliitto*, kurš ar 100 000 biedriem varētu būt lielākā šāda organizācija pasaulē.

Bieži darba jautājumos braucu uz Skandināviju, tikos ar mežu īpašniekiem un sapratu, ka viņu saimniekošanas modelis vidēja lieluma mežos būtu piemērots arī Latvijā. Tolaik, piebraucot pie jebkura sludinājumu dēļa laukos, varēja lasīt, ka uzpircēji labprāt nopirks mūsu mežus un samaksās tūlīt uz vietas. Tas mani neapmierināja, jo tas nebija pareizi. Kāpēc mums jāpārdod savi meži, vai nevaram tos apsaimniekot paši un saglabāt nākamajām paaudzēm? Man pieder mežu īpašums, kur esmu saimnieks piektajā paaudzē. Es tur arī dzīvoju un ceru sagaidīt vēl septīto paaudzi, kas varētu no manis to pārņemt un turpināt kopt un audzēt. Ir svarīgi, ka ģimenei ir tas meža gabaliņš Latvijas zemes, kur viņi saimnieko pēc savām vēlmēm.

Tad ap 2009. gadu Meža īpašnieku biedrība grupai cilvēku bija noorganizējusi braucienu uz Zviedriju, Somiju un Norvēģiju mežu kooperatīviem, kur varējām detalizētāk iepazīties ar viņu darbības principiem. Tomēr pagāja vēl pāris gadu, līdz šī kooperācijas ideja manī bija nobriedusi tik tālu, ka 2011. gada beigās